

BESZÁMOLÓ DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNYE 2017. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye

székhelye: 4032 Debrecen, Böszörményi út 68.

telephelye: 4025 Debrecen, Mester u. 30.

Az intézmény 2017-ben gyermekek átmeneti otthonában és családok átmeneti otthona két szervezeti egységében gyermekek átmeneti gondozását nyújtotta, valamint az általános iskolás korú gyermekek nyári napközbeni ellátásáról gondoskodott alternatív napközbeni ellátás keretében.

1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Családok Átmeneti Otthona és a Gyermekek Átmeneti Otthona ellátási területe a város egész területére terjed ki.

Debrecen város lakónépessége 2017-ben 201.981 fő volt, ezen belül a 0-18 évesek száma 35.201 fő, a város teljes lakosságának 17,43%-a.

A legnagyobb szociális problémát a munkanélküliség, a lakossági adósságállomány növekedése, és az ebből következő megélhetési problémák, az elszegényedés jelenti.

A családok átmeneti otthonába költöző családokban a szülők gyakran aluliskolázottak, a munkaerőpiacon nagyon szűk lehetőségekkel bírnak, leginkább csak időszakosan van munkájuk. A munkahelykeresésben többségük alulmotivált, kudarcra utaló.

Rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek, bevételeik jelentős részét különböző támogatások képezik. A források szűkössége, valamint a pénzbeosztás, gazdálkodás terén meglévő, működésbeli hiányosságai következtében gyakran éheznek, adósságokat halmoznak fel, életvezetési problémákkal küzdenek.

A családok működésében gyakran figyelhetők meg zavarok, jelen van életükben a szenvedélybetegség (alkohol, drog, általános körükben a dohányzás).

A környezet feszültségei, a család működésében mutatkozó zavarok, a család élethelyzetének bizonytalansága szinte valamennyi gyermek fejlődésére, viselkedésére rányomja a bélyegét.

A viselkedési anomáliák kialakulását elősegíti az alacsony jövedelem- és fogyasztási szint, a munkanélküliség, a rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje, a családon belüli kapcsolatok sérülése, és a szociokulturális hatások.

A gyermekek átmeneti otthona befogadja a családjából elcsavargott, és így átmenetileg ellátás nélkül maradt gyermekeket, a serdülőkorú konfliktusok miatt a családját elhagyó tinédzsereket, az átmenetileg krízishelyzetbe került család gyermekét, valamint a védelembe vételi eljárás során a hatóság által kötelezett családok gyermekeit.

A gyermekek átmeneti otthonába került gyermekek a családon belüli kapcsolatok sérülése miatt gyakran küzdenek tanulási és beilleszkedési nehézségekkel. Működésükben fellelhetők neurotikus tünetek, egészségkárosodás, pszichoszomatikus tünetek, magatartászavarok, agresszió, szabálysértés, drogfogyasztás.

2. Szolgáltatások rövid bemutatása

a) Gyermekek Átmeneti Otthona

2017-ben összesen 31 gyermek ellátására került sor a gyermekek átmeneti otthonában. Hét fő már 2016-ban is az otthonban lakott, az év folyamán 24 gyermek költözött be. Közülük csupán egy

volt, aki összességében 2 évet töltött az otthonban, a többiek néhány hónap után kiköltöztek az intézményből.

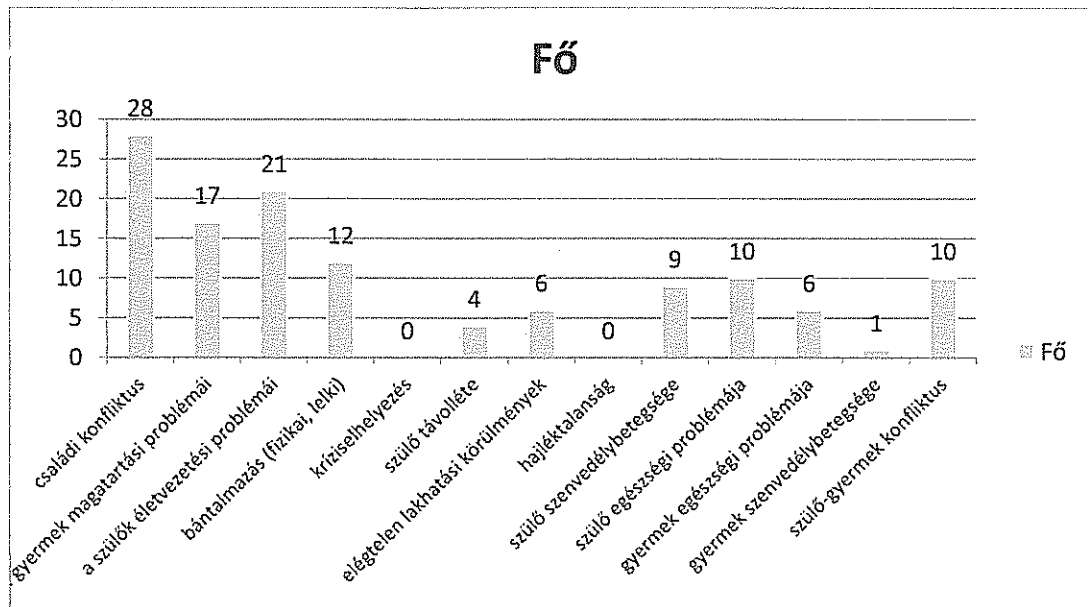
A gyermekek összetétele a következő volt:

- 15 volt fiú és 16 lány,
- 1 óvodás korú, 18 fő 6-13 éves, 12 fő 14-18 éves.

Az általános iskoláskorúak és a serdülők alkották az ellátott gyermekek többségét.

A gondozási napok száma 2017-ben 2377 nap, a férőhelyek kihasználtsága 72,36 % volt.

A bekerülés okai¹:

A bekerülés leggyakoribb oka a családi konfliktus, ami a szülő életvezetési problémáiból, esetleg szenvedélybetegségéből fakad, de mindenképpen egy megingott érzelmi háttérrel sejtet, ami a gyermek magatartási, vagy akár egészségügyi problémájában, vagy a szülő pszichés vagy szomatikus betegségében mint tünetben jelenik meg.

A felnőtté válás küszöbén ez a szülő-gyermek konfliktus elmergesedésében csúcsosodik ki. Ahhoz, hogy változást lehessen elérni, az egész családdal kell dolgozni. Azok a szülők, akik haza szeretnék volna vinni gyermeküket, aktívan dolgoztak a családi működés zavarainak feltárásában és új működésmódok megtalálásában. Ebbe egy idő után a gyerekek is bekapcsolódtak, mert ők is haza akartak menni. Néhány hónap fizikai távollét közelítette őket egymáshoz.

A bántalmazás miatt bekerült gyermekek esetében a legfontosabb a biztonságos légkör megteremtése, a védettség érzésének biztosítása volt. Tavaly két olyan testvérpár került az otthonba, akiknél az apa, aki egyedül nevelte őket, volt a bántalmazó. Az egyik esetben a gyerekek szakellátásba kerültek, míg a másik testvérpárt egy rokonuk fogadta családba.

A szülő betegsége kétféle módon mutatkozott meg 2017-ben. Egyfelől súlyos depresszióban szenvedő anya három gyermekét fogadta be az otthon, remélve, hogy az anya állapota javulni fog. A gyerekeket nagyon megviselte ez az átmeneti helyzet. Ők nagyon sérültek voltak, bizzar tüneteket produkáltak. A másik esetben egy tüdőbeteg anya kérte gyermeke átmeneti gondozását kórházi kezelése idejére.

Van, amikor a gyerekek családba fogadó rokonoktól érkeznek az átmeneti gondozásba. Egyik esetben az egyetemista nővér fogadta családba 12 éves testvérét, másik esetben keresztanya vállalta fel saját három gyermeke mellett még három kislány nevelését. Mindkét esetben az

¹ Egy gyermeknél nem csak egy ok szerepel

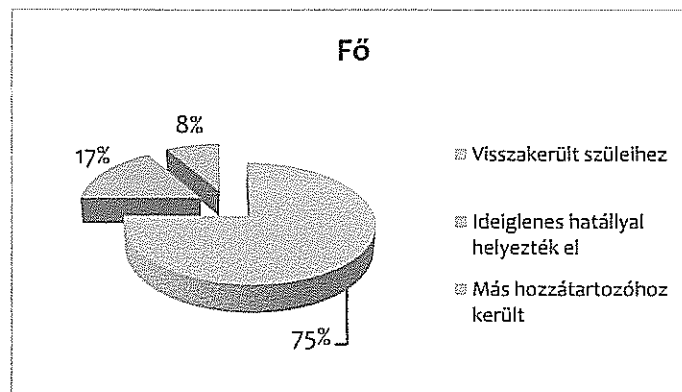
átmeneti gondozás némi tehermentesítést nyújtott azzal, hogy átvette a gondozás, nevelés feladatait.

Az elmúlt évben az alkoholbetegség mellett a játékszenvedély is megjelent a szülők körében.

2017-ben 15 alkalommal a szülő, 9 esetben a gyermek kezdeményezte a gyermekek átmeneti otthonába való bekerülést. Ezek mögött mindig ott állt a gyermekjóléti szolgálat családsegítője vagy a központ esetmenedzsere. Kísért be gyermeket osztályfőnök, és ajánlotta az otthont pszichológus is. Bántalmazás esetén az ideiglenes hatályú elhelyezésig volt az otthonban két testvérpár.

Mindez azt mutatja, hogy a szolgáltatásaink egyre ismertebbek, egyre több helyen ajánlják azt a családok részére.

A kikerülés adatai:

2017-ben a kikerült 24 gyerek közül 18 főt sikerült a családjába visszagondozni. Ideiglenes hatályú elhelyezésbe került 4 fő, akik később is szakellátásban maradtak, nevelőszülőnél, illetve lakóotthonban. Két gyermek más hozzátartozóhoz került.

Ezek az adatok jól mutatják, hogy a gyermekek átmeneti otthonában nyújtott ellátás hatékonyan tudja segíteni a családokat abban, hogy problémáik megoldódását követően a gyermekeiket családjukban tudják nevelni.

2017-ben az átmeneti gondozás legtöbb esetben 2-3 hónap volt. A cél az, hogy a jövőben is az otthon átmeneti jellege erősödjön.

b) Családok Átmeneti Otthona, Mester u. 30.

A családok átmeneti otthona célcsoportját a Debrecenben állandó lakcímmel rendelkező, lakhatási gondokkal küzdő, gyermeket nevelő családok alkotják.

Az épületben 26 férőhelyen 6 család elhelyezésére van lehetőség, az érintettek a szolgáltatásért a jövedelmi viszonyok függvényében térítési díjat fizetnek.

2017-ben összesen 16 család és 32 gyermek vette igénybe a szolgáltatást.

Krízishelyzet esetén azonnali intézkedésre 2017-ben 1 alkalommal került sor.

Albérletből 5 család, családok átmeneti otthonából 4 család, saját otthonból – mely elárverezésre került – 2 család, bérlakásból 1 család költözött az otthonba. Hajléktalan volt 2 felnőtt, 1 fő gravida és 1 hajléktalan szülő, akinek gyermeke a család egyesítése céljából a gyermekek átmeneti otthonából érkezett. Az ellátást megelőzően 2 család élt szülőnél, rokonnál.

A gondozási napok száma 2017-ben 7773 nap volt, ami a férőhelyek 81,9%-os kihasználtságát jelenti.

Az édesanyák a GYES-t (12 fő), GYET-et (2 fő) vesznek+ igénybe, az édesapák alkalmi munkát (3 fő) vagy közmunkát (2 fő) vállalnak. Munkaviszonnyal 1 szülő rendelkezik.

Az otthonban élő családok lakhatása átmenetileg megoldódik ugyan, azonban továbbra is anyagi problémákkal küzdenek. Ezeken a nehézségeken az intézmény a szükség szerinti juttatásokkal (ruha, gyógyszer, élelmiszer) kíván enyhíteni. A családok életét, gazdálkodását jelentősen segíti az Európai Élelmiszeralap Debreceni Szervezete által heti szinten nyújtott élelmiszeradomány. Az otthonba rendszeresen érkeznek magánemberektől adományok, mint például ruhanemű, babakocsi.

Mindezek mellett sem tudnak a családok takarékoskodni, bár erre ösztönzik a szakemberek őket. A lakók közül hárman pénztárca tudatosságról szóló tréningen vettek részt, melyet az Otthon Segítünk Alapítvány szervezett.

A családok átmeneti otthonába költözők gyakran küzdenek életvezetési gondokkal. Az intézmény szakemberei életvezetési tanácsadással segítik őket, azonban sokkal erősebb hatást gyakorol a felnőttekre a hozott minta.

A gyermeknevelés során a szülőknél több esetben lehet találkozni túlzottan megengedő, vagy éppen túl szigorú nevelési elvekkel. A gyerekekről, kamaszokról elvonja figyelmüket az anyagi források előteremtése, párkapcsolat keresése, az internet.

2017-ben két kiköltözött család esetében jelent meg az alkohol probléma. Az internet függőség kisebb-nagyobb mértékben szinte minden család életében megfigyelhető. Az év végén bent lakó 9 szülő közül mindössze ketten nem dohányoznak.

A szülők közötti bántalmazás egy esetben volt egyértelműen kimondható.

Az elhanyagolás (fizikai, egészségügyi, mentális, értelmi) több esetben fordult elő, melynek kezelésében a folyamatos segítségnyújtás, beszélgetés, tanácsadás, mintaadás enyhítette a problémát.

A lét- és lakhatási bizonytalanság, a párkapcsolati problémák, a származási család hatása, vagy annak hiánya mentális problémák kialakulásához vezethet. Ez négy felnőtt esetében volt komolyabban tapasztalható. Szakembertől kértek és jellemzően kaptak segítséget.

A családok átmeneti otthonában lakó gyermekek életkori összetétele 2017-ben:

0-3 éves: 9 fő

4-5 éves: 5 fő

6-13 éves: 14 fő

14-17 éves: 4 fő

Bölcsődés 1 fő, óvodás 9 fő, alsó tagozatos 3 fő, felső tagozatos 4 fő, középiskolás 1 fő.

Hatósági intézkedésben (védelembe vétel) 8 gyermek volt érintett.

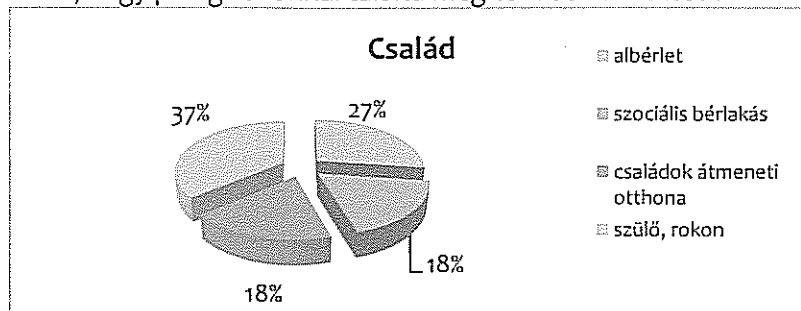
Hátrányos helyzetű: 11 gyermek

Halmazottan hátrányos helyzetű: 21 gyermek

A gyermekvédelmi kedvezményre valamennyien jogosultak.

Az elmúlt év első felében többségében bölcsődés és óvodáskorú gyermekek laktak az otthonban, a második félévben költöztek be kamaszok, így színesebb lett a korosztályi összetétel. Az otthonban élő kamaszok nehezen nevelhetők, élettörténetük következtében tanulási, magatartási zavarai vannak. Viselkedésükkel, a mindenkivel való szemben állást, figyelemfelkeltést kívánják elérni, melyet sikerrel megvalósítanak. Esetükben az elfogadás és a határok világos, konkrét tisztázása vezetett eredményre.

A kiköltöző családok közül három albérletben, egy önkormányzati bérlakásban, kettő családok átmeneti otthonában, négy pedig rokonnál találta meg további lakhatását.

A diagram jól mutatja, hogy a kiköltöző családok 82%-a önállóan folytatta az életét, 18% kényszerült másik családok átmeneti otthonába költözni.

Az átmeneti gondozásban eltöltött idő az alábbiak szerint alakult:

0-3 hónap: 3 család, 3 gyermek
 4-6 hónap: 3 család 6 gyermek
 7-10 hónap: 1 család 4 gyermek
 12 hónapnál több: 3 család 4 gyermek

A családokkal folytatott segítő munka során elsődleges cél a „képesse tévés” volt, tiszteletben tartva a gyermek és a család önállóságát.

Az ellátás keretében különböző szolgáltatások nyújtásával (fejlesztő pedagógus, pszichológus, jogász stb.) segítette az intézmény a családokat. A hosszú távú cél az, hogy az érintettek saját erőből tudják biztosítani lakhatásukat, megélhetésüket, gyermekeik biztonságát és a fejlődésükhöz szükséges feltételeket. A szakemberek a családok készségeinek, képességeinek, valamint erőforrásainak feltárására, megtartására törekcszenek, szem előtt tartva a legkiesebb beavatkozás elvét.

Az elkövetkező időszakban fontos feladat lesz az érintettek körében jövőkéjük formálása, a továbblépési lehetőségek, tervek megfogalmazása.

c) Családok Átmeneti Otthona, Böszörményi út 68.

A Böszörményi út 68. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthona 2017. április 5-én kapott határozatlan idejű működési engedélyt. A férőhelyek száma 22. A dolgozói stábot 6 fő alkotja.

A szervezeti egység 3 lakásból áll, melyek a Böszörményi u. 68. szám alatti társasház 1. és 2. emeletén helyezkednek el. Minden lakás a legalapvetőbb berendezési tárgyakkal és eszközökkel felszerelt, szépen felújított.

Az intézmény székhelyén 1 iroda, 2 foglalkoztató helyiség, valamint 1 közösségi szoba segíti a szakmai munkát.

Az első családok 2017. április 10-én költöztek be.

Valamennyi családban a szülők együtt nevelik gyermekeiket, akiknek a száma 6, 4 és 3.

A gyermekek korcsoportonkénti összetétele a következő:

0-3 éves: 2 fő
 4-6 éves: 5 fő
 7-14 éves: 6 fő
 18 évnél idősebb: 1 fő

A gyermekek óvodába, iskolába járnak, 1 gyermek még az anyával otthon van.

Év közben kiköltözésre nem került sor.

A férőhelyek kihasználtsága 86 %-os volt. A lakások sajátosságai és a családok összetétele miatt nem volt lehetőség az összes férőhely kihasználására, miközben az igény nagy a szolgáltatás iránt.

Az alacsony iskolázottság miatt igen behatároltak voltak a szülők elhelyezkedési lehetőségei. Általában általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, sok esetben nincs szakmájuk. Az édesanyák GYES-en, GYET-en vannak, vezetik a háztartást, gondoskodnak gyermekeikről. Az apák nehezen találnak munkát, és gyakran 1-2 hónapon belül meg is szűnik munkaviszonyuk. Ilyen körülmények között kevés az esély arra, hogy anyagilag megerősödjének.

A családok ennek ellenére rendszeresen fizették lakhatásukért a személyi térítési díjat. Az alacsony bevételeik miatt nagyon be kellett osztaniuk a jövedelmüket, hogy gyermekeiket megfelelően elláthassák.

Hónap végén sok esetben előfordult, hogy szükség volt krízis ételmiszer biztosítására. 2017-ben több alkalommal sor került a gyermekek részére gyógyszer kiváltására.

A családok átmeneti otthonában folyó szociális segítő munka kicsit speciális jellegű abból adódóan, hogy fizikailag a családok az irodától, a szakemberektől távolabb élnek. Emiatt fokozottabban oda kellett figyelni a személyes kapcsolatok ápolására, a rendszeres találkozásokra. Kezdetektől ezt a célt szolgálta a lakás kulcsainak leadása, amikor elmennek a családok otthonról, a szeméttároló kulcsának az irodában való átvétele, a babakocsi tárolása az intézmény folyosóján, a gyermekekkel történő rendszeres foglalkozás. A fizikai távollét nagyobb önállóságot biztosított ugyan a családoknak, azonban azt tudatosítani kellett, hogy ezek a lakások azonban nem albérletek, hanem átmeneti gondozást nyújtó lakóegységek.

A team tagjai az átmeneti gondozásban élő családoknak életvezetési, pénzbeosztási, konyhai, gyermeknevelési, gondozási tanácsokkal segítettek. A szülők a munkahely keresésében, támogatások igénylésében, önéletrajz írásában, e-mail cím létrehozásában is számíthattak a segítő szakemberekre.

Havi rendszerességgel került sor lakógyűlésre, melyek célja a programok, feladatok, a mindenkit érintő kérdések, problémák megbeszélése volt.

A szülőkkel havonta egy alkalommal egyéni megbeszélés zajlott az eltelt egy hónap történéseinek értékelése, a rövid és hosszú távú tervek meghatározása céljából.

A családok esetében 3 havonta megtartott esetkonferenciákon kerültek megbeszélésre az addig eltelt idő tapasztalatai, a kigondozás lehetőségei, javaslatok születtek az átmeneti gondozás időtartamának meghosszabbításáról.

A családok esetében 6 havonta készült helyzetértékelés, ekkor megtörtént az egyéni gondozási tervek felülvizsgálata, szükség esetén azok módosítása.

A hatékony szociális segítő munkát szolgálta a szoros kapcsolatok ápolása az iskolákkal, óvodákkal, a házi- és gyermekorvosokkal, védőnőkkel, a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja családsegítőivel, esetmenedzsereivel.

A szülők az átmeneti gondozás nélkül nem tudnák a lakhatásukat megoldani, és bizonytalan lenne a gyermekek családban történő nevelkedése is. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a szolgáltatási forma az önállósodás felé vezető úton mérföldkövet jelent a családok számára.

d) Azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezése

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a 309/2016. (XII. 15.) határozata a Böszörményi út 68. szám alatt lévő épület 3. emeletén három lakást adott az intézmény

vagyonkezelésébe, az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek rendkívüli és átmeneti elhelyezésének biztosítására. A lakások alapterülete 57m². 2017 elején a Debreceni Intézményműködtető Központ teljesen felújította és bebútorozta azokat. Az alapvető háztartási eszközöket intézmény biztosítja a befogadott rászorulóknak részére.

Az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek befogadására vonatkozó eljárásrendet a 12/2017. számú együttes polgármesteri és jegyzői utasítás határozza meg.

2017-ben egy egyedülálló férfi és egy háromtagú család (anya két gyermekével) került elhelyezésre ezekben a lakásokban polgármesteri döntés alapján. Mindkét esetben lakástűz következtében vált szükségessé az elhelyezés. A rászorulóknak egy-egy hónapot töltöttek ezen a helyen (május 18-tól június 17-ig, illetve november 24-től december 18-ig). Ezt követően az egyedülálló férfi önkormányzati bérlakásba, az anya két gyermekével saját otthonába költözött.

A tapasztalat azt mutatja, hogy nagyon nagy segítséget jelentett a családok számára a város által biztosított lehetőség.

e) Nyári gyermekfelügyelet

A nyári napközbeni gyermekfelügyelet 2017. július 3. és augusztus 18. között az Ibolya Utcai Általános Iskolában került megszervezésre.

A jelentkezések során 2017-ben megfigyelhető volt néhány új jelenség.

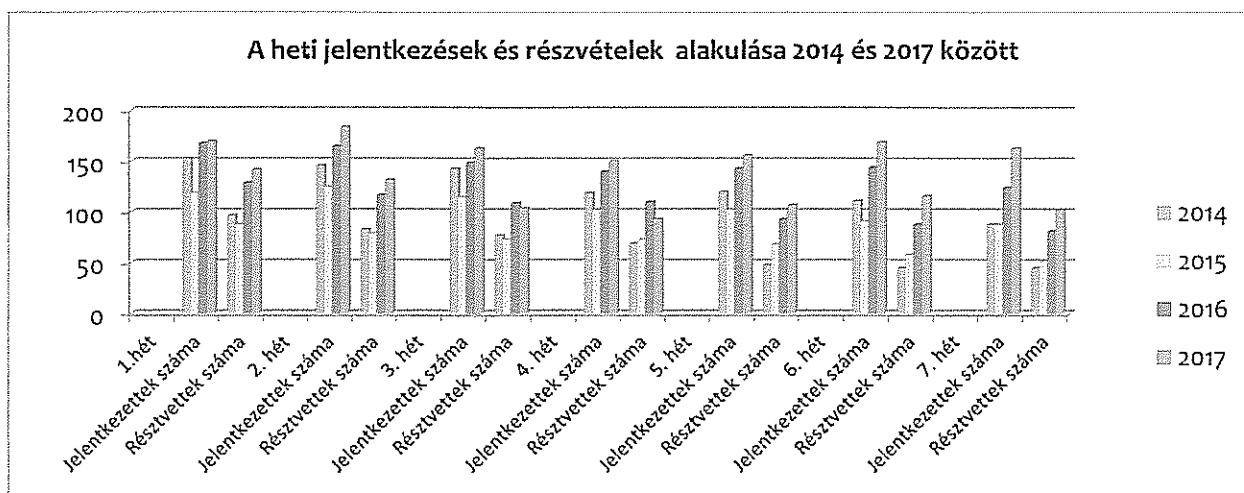
Volt olyan általános iskola, amelyik nem továbbította a szülők felé a nyári napközbeni gyermekfelügyeletre történő jelentkezéssel kapcsolatos információkat, ez később kellemetlenséget okozott az érdeklődő szülőknek.

Az egyik jelentkező esetében véletlenül derült fény arra, hogy a család valójában nem debreceni illetőségű, bár a gyermek debreceni iskolában tanul. A kérelemben valótlan lakcím lett feltüntetve. Ennek következtében minden jelentkezőtől be kellett kérni a gyermek lakcímkártyájának másolatát.

Voltak olyan szülők, akik június második felében gondolták meg magukat és szerették volna igényelni a szolgáltatást, miután a szervezés, a csoportok kialakítása, a pedagógusok szerződtetése lezárult. Nehezen értették meg, hogy a jelentkezők magas száma miatt már nem lehet felelősséggel újabb gyermekeket befogadni.

Ebben az évben először fordult elő, hogy 16. életévében lévő, túlkoros általános iskolás gyermek napközbeni ellátását igényelte a szülő.

Összesen 239 gyermek részére igényelték a szülők nyári napközbeni gyermekfelügyeletet. A gyermekek túlnyomó többsége (213 fő, a résztvevők 89%-a) alsó tagozatos évfolyamokról érkezett.

Megfigyelhető, hogy 2016-tól szignifikánsan emelkedett mind a jelentkezők, mind a résztvevők száma, és ez a tendencia folytatódott 2017-ben is. Ez a jelenség annak is volt köszönhető, hogy a gyermekek jelentős része jól érezte magát a táborban. Sokuk között alakultak ki barátságok. Már több – visszatérő – pedagógust, diákmunkást és önkéntes segítőt is megismertek, kötődnek hozzájuk.

A nyári napközbeni felügyelettel kapcsolatos szervezési feladatokat 2017-ben 2 fő koordinátor látta el. Az Ibolya Utcai Általános Iskolából 1 kolléga jelentkezett a nyári gyermekfelügyeletre, azonban szívesen kapcsolódtak be más iskolákból kollégák, illetve azok, akikkel az elmúlt években már együtt dolgoztunk.

Júliusban 10, augusztusban 11 diákmunkás vett részt a gyermekek felügyeletében. Ezen kívül 7 közösségi szolgálatot ellátó középiskolás 175 órában, 9 önkéntes 135 órában segítette a munkát.

A programok összeállítása során a változatosság, sokszínűség volt a cél. A gyermekeknek igyekeztünk meghagyni a lehetőséget arra, hogy érdeklődésüknek megfelelően választhassanak az elfoglaltságok közül.

Az intézmény szervezésében 15 szolgáltató 35 programot biztosított, melyek között volt néptánc foglalkozás (4), bohóc előadás, utcaszínházi előadás (2), agyagozás heti rendszerességgel (7), modern táncfoglalkozás (3), erdőismereti foglalkozás (4), népi kézművesség (3), karate bemutató, művészetterápiás foglalkozás, kerékpár bemutató és ügyességi foglalkozás, lágoló csigák ügyességi foglalkozás, rekeszpítés, falmászás, terápiás kutyabemutató.

A Debreceni Művelődési Központtal történő együttműködés során, a Delta Moziban filmvetítésen vehettek részt az érdeklődők. A Méliusz Juhász Péter Könyvtár által szervezett gyermekfoglalkozások iránt az alsó tagozatosak érdeklődtek első sorban. A Rendőr Főkapitányság munkatársainak előadásain a 4-7. osztályosok ismerkedtek az internet, a kábítószer használat veszélyeivel. Igen népszerű volt a digitális napközi, mely a Telekommal történő együttműködésben immár 4. éve az egyik legkedveltebb program. Két alkalommal jártak a gyermekek a Tűzoltóságon, valamint a Kölcsey Központban a népművészeti napok programjain. A Kós Károly Szakiskola növendékei kreatív foglalkozásokat tartottak a gyermekeknek. Az együttműködések során 7 intézmény és szervezet részvételével 21 foglalkozás valósult meg.

A Karitatív Tanács 14 tagszervezet részvételével, 43 programmal idén is aktívan kapcsolódott be a gyermekfelügyelet programjainak színesebbé tételébe. Mindenki a saját profiljának, erőforrásainak megfelelően szervezett programot, melyek között különböző kézműves technikák, sorversenyek, egy perc és nyersz játék, elsősegélynyújtás, prevenció előadás, a Zsidó Hitközség meglátogatása, kutyás bemutató stb. szerepelt.

A tábor bekerülési költségei:

Bérek	2.139.000,-Ft
Járulékok	309.644,-Ft
Diákmunka	1.261.461,-Ft
Dologi kiadások:	1.866.900,-Ft
• kézműves anyagok	450.000,-Ft
• játék	20.000,-Ft
• programok költsége	1.000.000,-Ft
ÁFA	396.900,-Ft
Mindösszesen:	5.577.005,-Ft

A diákmunka program lebonyolítását a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya 1.257.758,- forinttal támogatta.

3) Az intézmény működési feltételeinek bemutatása

A gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona két szervezeti egysége, valamint az alternatív napközbeni ellátás működési engedélye határozatlan időre szól.

2017-ben a személyi feltételek biztosítottak voltak a feladatok ellátásához, az engedélyezett álláshelyek száma 25,5 volt. (szakmai 22,5; szakmai munkához szorosan kapcsolódó munkakörben foglalkoztatottak 3).

3) Tárgyi feltételek

2017-ben az intézményműködtetés feladatait továbbra is a DIM látta el. Karbantartási munkák folyamatosan zajlottak. Gyakoriak voltak a villanyszerelési, zárszerelési, vízszerelési, háztartási gépjavítási feladatok, melyeknek az összege kb. 990.000,- forint volt.

A Böszörményi út 68. szám alatt három lakás felújításával és berendezésével megteremtődött a családok átmeneti otthona új szervezeti egysége indulásának, három másik lakás felújításával az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezésének a lehetősége.

A munkálatokat a DIM végezte el. A legszükségesebb felszerelési tárgyakat (textília, háztartási eszközök) intézményünk szerezte be saját költségvetéséből. Ugyancsak az intézmény anyagi forrásai terhére lett kialakítva a kamerarendszer, mely lehetővé teszi a Családok Átmeneti Otthona lakásaira való rálátást az irodából.

A gyermekek átmeneti otthonában befejeződött a fiú fürdőszoba felújítása.

A Mester u. 30. szám alatt 2017 márciusától év végéig ágyi poloskafertőzéssel kellett küzdeni. A folyamatos irtás hatására a helyzet rendeződött, azonban az ágyak nagy részét le kellett selejtezni és meg kellett semmisíteni. Az új ágyak beszerzése decemberben oldódott meg.

Év elején megújultak a szúnyoghálók, és rácsok kerültek az utcafronton az ablakokra.

Tavasszal pályázati forrásból – az intézmény költségvetéséből kigazdálkodott önrésszel – belső kamerarendszer kialakítására került sor, mely a dolgozók munkáját segíti.

Az épület salétrommentesítése érdekében nyáron lélegző vakolat került a falra kívülről és a támfalakra a belső térben.

Decemberben – a bevételi többlet terhére – új multifunkciós nyomtató, fénymásoló vásárlására adódott lehetőség a Mester utcán működő Családok Átmeneti Otthona részére.

4) Felújítások (DIM költségvetéséből)

Székhely, telephely megnevezése	Szervezeti egység neve	Elvégzett feladat	Bruttó összeg
Böszörményi út 68.	Gyermekek Átmeneti Otthona	mosdó felújítás	114.000,-
		zuhanyzó felújítás	907.033,-
	Családok Átmeneti Otthona - iroda	nyílászáró csere	531.630,-
	Családok Átmeneti Otthona és az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezése	lakások felújítása (6db)	7.916.365,-
Mester u. 30.	Családok Átmeneti Otthona	gázkazán cseréje	1.980.395,-
Összesen:			11.449.423,-

A tapasztalat azt mutatja, hogy a DIM lehetőség szerint minden felmerülő feladatra igyekezett megoldást találni.

5) Gazdálkodás

2017-ben az eredményszemléletű számvitelben történt a költségvetés elkészítése. A gazdálkodás területén a DIM-mel való együttműködés alapvetően zavartalan volt. A vezetők részéről maximális segítőkészséget tapasztalhattunk. Egy-egy ügyintéző esetében voltak nehézségeink az együttműködésben.

A költségvetés fő összegei a következők voltak:

	Előirányzat eFt	Forgalom eFt	Teljesítés %
Bér	79.688	79.433	99,68
Járulék	19.012	18.077	95,08
Beruházás	2.342	2.171	92,70
Dologi	16.519	14.746	89,27
Ellátottak pénzbeli juttatása	414	267	64,49
Működési bevétel	2.553	3.935	154,32

Összes bevétel és kiadás:

Előirányzat: 121.037eFt

Felhasználás: 117.766eFt

Teljesítés: 97,3%

A költségvetés tervezése a 2016. évi teljesítésen alapult, melyet kiegészítettek az új egység tervezett kiadásai.

Az év közben előírt 6 millió forintos elvonás szorosabbá tette a gazdálkodást az év második felében. Ezt a megtakarítást a dologi kiadások terhére hajtottuk végre.

3.934.800,- forint volt a működési bevétel, mely a tervezett jelentős mértékben meghaladta. A teljesítés 154,32%-os volt. Ez az eredmény köszönhető volt a dologzók kitartó munkájának, mellyel a díjfizetésre kötelezetteket motiválták a kötelezettségeik teljesítésére.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya 1.257.758,- forinttal támogatta az intézményben a nyári diákmunkát.

A gazdálkodás összességében eredményes volt. A működéshez szükséges feltételeket biztosította a költségvetés. A takarékos gazdálkodás lehetővé tette, hogy a szakmai programok bonyolításához szükséges eszközöket, anyagokat, tárgyi eszközöket kellő mértékben biztosíthattuk, a gyermekek és családok ellátása nem sérült.

6) Fejlesztések, kitűzött célok

2017-ben Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése két újabb lakást biztosított a Böszörményi út 68. szám alatt lévő Családok Átmeneti Otthona bővítésére, melyhez a szükséges szakmai létszámot is az intézmény rendelkezésére bocsátotta. Egyúttal az azonnali megoldást igénylő helyzetben lévő személyek elhelyezésére szolgáló lakások számát eggyel csökkentette.

2018 januárjában a Város Bálja jótekonysági célra kapott bevételét a Város Vezetése a Mester u. 30. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthona részére ajánlotta fel. A tervek szerint ebből a forrásból megtörténhet a konyha átalakítása, felújítása, ami egy tágasabb, szebben felszerelt helyiség létrejöttét és közösségi együttlétekre alkalmas környezetet teremt majd a lakók részére.

7) Dokumentáció

A dokumentáció vezetése során törekedtünk a jogszabályoknak történő megfelelésre. A szabályzók aktualizálása, a jogszabályi változások átvezetése megtörtént. A Kollektív Szerződést 2016. évi átfogó ellenőrzésben tett megállapításoknak megfelelően átdolgoztuk. Az aktualizált szakmai programokat és a szervezeti és működési szabályzatot a fenntartó jóváhagyta. A házirendek felülvizsgálata lezajlott, azokat az Érdekképviselői Fórum megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett.

Az ellátottakkal kapcsolatos dokumentáció vezetése a jogszabályban foglaltak és a korábbi fenntartói ellenőrzések megállapításainak megfelelően zajlott.

8) Az ellátást igénybe vevők és a munkatársak jogainak érvényesülése (panaszok száma)

A dolgozók és az ellátást igénybe vevők jogainak érvényesítésére kiemelt fordítottunk 2017-ben is. Munkaügyi perre nem került sor.

A szolgáltatás nyújtásával kapcsolatosan 2017-ben panasz nem érkezett.

9) Munkatársak továbbképzése

A 2017. évi Szociális Továbbképzési Terv összeállítása, a dolgozókkal történt előzetes egyeztetést követően a Közalkalmazotti Tanács egyetértésével valósult meg.

A továbbképzések keretében 5 fő vett részt az átmeneti gondozást nyújtók országos konferenciáján, októberben pedig 2 fő Siófokon a „Innovációk a szabályozásban – innovációk a szolgáltatásokban” című konferencián.

Belső továbbképzések keretében júniusban Pető Csilla „A segítők sebezhetetlenség-paradoxona” című előadását hallgatták meg a kollégák.

Dolgozóink a minősített továbbképzéseken túl rendszeresen részt vettek a társintézmények által szervezett szakmai fórumokon, jelzőrendszeri megbeszéléseken, illetve gyermekvédelmi tanácskozásokon.

10) Pályázatok

Az „Óvjuk a gyermekeinket – 2017” elnevezésű pályázaton intézményünk a Mester u. 30. szám alatt kialakítandó, 4 kamerából álló kamerarendszer telepítésére nyert el pályázatot, bruttó 215.887,- forint értékben.

2017-ben a nyári diákmunka programra adtunk be pályázatot, melyet a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya 1.257.758,- forinttal támogatott.

Az EFOP-2.2.3-17 számú, átmeneti és rehabilitációs intézmények korszerűsítésére kiírt pályázatra Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata készített pályázatot a Mester u. 30. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthona korszerűsítése céljából, aminek a beadására 2017 decemberében már nem nyílt lehetőség a források kimerülése miatt.

11) Az ellátottak érdekeit szolgáló egyéb tevékenységek, megvalósult programok

A gyermekek átmeneti otthonában a szabadidő hasznos eltöltésében napi szinten a társasjáték, jó időben a pingpong játszik fontos szerepet.

Nyáron a gyermekek részt vettek az intézmény által szervezett nyári táborban, mely gazdag, tartalmas programot nyújtott számukra.

Támogatta az otthon a gyerekek iskolán kívüli sport vagy egyéb tevékenységét. Két kislány furulyázni tanult, két fiú focira járt.

A születés- és névnapokat minden gyerek esetében személyre szabottan ünnepelték meg, ahogy a karácsonyt is. Voltak strandon, moziban, étteremben. Júniusban Tiszafüreden nyaraltak egy hétig. Ősszel a nyíregyházi Vadasparkba kirándultak. Nagy élmény volt a gyerekeknek decemberben a Fővárosi Nagycirkusz előadásának megtekintése.

A Böszörményi út 68. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthonában rendszeresek voltak a szabadidő hasznos eltöltését nyújtó programok, kulturális rendezvények. Ezek egy része közös családi program volt, amelyek pozitív mintát is nyújtottak a gyermekeknek, szülőknek egyaránt. Ilyen volt a nyáron 3 alkalommal megvalósuló strandolás, az állatkerti kirándulás, valamint a közös főzés a SZÚSZ-ban.

Nagy sikere volt a csütörtöki kézműves foglalkozásoknak. Anyák napjára a gyermekek műsorral kedveskedtek édesanyjuknak, valamint saját kezűleg készített ajándékkal hálaíták meg egész éves gondoskodásukat. Húsvétra tojásfestéssel, verstanulással készültek.

Június végén az iskoláskorú gyermekek részt vettek az intézmény által szervezett tiszafüredi táborozáson.

Augusztusban játékos sorversenyekkel, aszfaltrajzversennyel, arcfestéssel búcsúztatták a nyári szünetet.

Az őszi időszakban termésgyűjtő verseny volt a gyermekeknek. Ezeket a tobozokat, makkokat, gesztenyéket a későbbiekben kézműves foglalkozásokon használták fel. Halloweenkor a félelmetes sminkeké, a félelmetes figuraké, az ijesztő rajzoké volt a főszerep.

Ősszel a „Láthatatlan Iskola” tagjai (főiskolások, egyetemisták) heti rendszerességgel tartottak foglalkozásokat a gyerekeknek. Ezek az alkalmak a tanuláson kívül a kötetlen beszélgetésekről is szóltak.

Az adventi, karácsonyi készülődés bensőséges időszaka volt az évnek. A kézműves foglalkozásokon karácsonyfadíszeket, ajándékokat készítettek a szakemberek a gyermekekkel közösen. A Mikulás több alkalommal is ellátogatott az intézménybe. Az Ady Endre Gimnázium tanulói 2017. december 6-án mutattak be színvonalas előadást a családoknak. Majd másnap érkezett a Láthatatlan Iskola Télapója. December 13-án egy – magánszemélyekből álló – társaság ajándékozta meg a kicsi és nagyobb gyermekeket. 2017. december 14-én a Művészter Egyesület látogatta meg a őket, könyveket, társasjátékokat, játékokat hoztak ajándékba.

December 17-én „Nemzedékek karácsonya” címmel idős klubbal közös mézeskalács sütésen, koncerten, közös játékon vettek részt a családok. A karácsonyt közös vacsorával, ajándékokkal ünnepeltük.

Nagy élmény volt a családoknak a decemberi kirándulás Budapestre a Fővárosi Nagycirkuszba.

2017 tavaszán megalakult az „Asszonykör”, ahol az édesanyák közösen beszélhették meg az őket foglalkoztató témákat, egymás tapasztalataiból ötleteket is meríthettek.

A Mester u. 30. szám alatt működő Családok Átmeneti Otthonában a jeles ünnepekhez kötődően és a gyermekek igénye szerint rendszeresen szerveztek a szakemberek kézműves és játék tevékenységeket, programokat.

2017. március 14.	Készülődés a nemzeti ünnepre, kokárda és zászlókészítés
2017. április 17.	Húsvéti kézműveskedés, tojásfestés
2017. május 3.	Anyák napi kézműves tevékenység, az édesanyák köszöntése
2017. június 19-24.	Táborozás Tiszafüreden
2017. június 27.	Gyermeknap: főzés, kézműves tevékenység, arcfestés, játékok
2017. július 13.	Élményfürdő a családok és gyermekek számára, hamburgerkészítés, közös étkezés
2017. július 17.	CSÁO közös program a Szeged Utcai Szabadidő Parkban
2017. július 26.	Szalonnasütés
2017. augusztus 15.	Állatkerti látogatás, főzés, közös étkezés
2017. október 6.	Kirándulás a Nyíregyházi Állatparkba
2017. október 31.	Őszköszöntő, közös főzés, játék
2017. december 3.	Kirándulás Budapestre, a Nagycirkusz műsorának megtekintése
2017. december 6.	Mikulás ünnepség
2017. december 22.	Karácsonyi ünnepség

A játéktevékenységre, rajzolásra a nagytársalgó rendezését követően a délutáni, esti órákban rendszeresen, heti szinten nyílik lehetőség. A programokba a szülők bekapcsolódnak, melyek során mintát kaphatnak arra, hogyan játszanak, foglalkozzanak gyermekeikkel.

12) Tervek, javaslatok

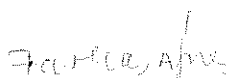
Javasoljuk, hogy a nyári napközbeni gyermekfelügyeletet szabályozó helyi rendeletbe kerüljön be a kérelemhez kötelezően beadandó mellékleteként a lakcímkártya másolat.

Célszerű lenne ugyanebben a kérelem nyomtatványban feltüntetni, hogy a tanév utolsó tanítási napját követően új jelentkezők fogadására nincs lehetőség.

A tábor programja, a gyermekek életkori összetétele, az első és második osztályosok magas száma miatt mindenképpen indokolt lenne a felső korhatár 14. életévben történő maximálása a helyi rendeletben.

Debrecen, 2018. február 14.

Farkas Ágnes
intézményvezető

Az intézmény pályázatait

A pályázat kiírója, a pályázat/projekt megnevezése	A projekt megvalósításával elért célok	A pályázati program megvalósításának időszaka	Támogatás összege (önrész összege)	Megjegyzés
„Óvjuk a gyermekeinket – 2017” LNL Group Solutions Kft.	Belső kamerarendszer kialakítása a Mester u. 30. szám alatt	2017. 09.01. – 09.30.	215.887,- Ft	
Nyári diák munkaprogram támogatása Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal	Júliusban 10, augusztusban 11 fő diák foglalkoztatása a nyári napközbeni gyermekfelügyeletben	2017.07.03. – 08.18.	1.257.758,- Ft	